

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

استطراد، افتنان، طباق ...

جلسه ۶۹

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویه (الاستطراد)

استطراد یعنی: متکلم، در اثنای سخن گفتن درباره یک مطلب، به مطلب دیگری که متناسب با سخن او است می‌پردازد و سپس مطلب اول را ادامه می‌دهد. مثال:

و إنا لقوم لا نرى القتل سبّة - إذا ما رأته عامر و سلول

يقرب حب الموت آجالنا لنا - وتكرهه آجالهم فتطول

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویه (الافتنان)

افتنان یعنی: جمع بین دو فن مختلف (غزل و حماسه، مدح و هجاء و...).

مثال: ثمّ ننجى الذين اتقوا و نذر الظالمين فيها جثيا

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویه (الطباق)

طباق یعنی: جمع بین دو لفظی که تقابلی معنوی دارند:

الف - گاهی هر دو لفظ اسم هستند: هو الاول و الآخر و...

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

ب- گاهی هردو فعل هستند: و أنه هو أمات و أحيا.

ج- گاهی هردو حرف هستند: ولهن مثل الذي عليهن بالمعروف.

د- گاهی مختلف هستند: و من يضل الله فما له من هاد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنويه (المقابلة)

مقابله یعنی: ذکر چند معنای موافق و در ادامه، ذکر چند معنایی که به ترتیب با آنها تقابل دارند.

مثال: و يحلّ لهم الطّيبات و يحرمّ عليهم الخبائث.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنويه (مراعاة النظير)

مراعات نظير یعنی: جمع بين اموری که باهم تناسب دارند.

مثال ۱: و هو السميع البصير.

مثال ۲: اولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى فما ربحت تجارتهم و ما كانوا مهتدين.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv